Ajuntament de Barcelona

[LA VIRREINA]

CENTRE DE LA IMATGE

ALEP, AGOST DEL 2012

RICARD GARCIA VILANOVA

LLAMPADES EN LA FOSCOR (SÍRIA, 2011-2015)

30.07 > 18.10.2015

www.barcelona.cat/lavirreina

DOSSIER DE PREMSA

Ricard Garcia Vilanova

Llampades en la foscor (Síria, 2011-2015)

Ricard Garcia Vilanova (Barcelona, 1971) és l'únic periodista gràfic que ha estat a Síria des de l'inici del conflicte. El novembre del 2011, en el marc de les anomenades «primaveres àrabs», es va infiltrar a Jabal al-Zawiya, a la província d'Idlib, i va assistir a les primeres manifestacions contra el règim de Baixar al-Assad. La població estava tan atemorida per la Mukhabarat (la policia política) que, per por de ser identificada a les fotografies dels diaris, demanava als periodistes de retratar només els infants. També va ser testimoni de com aquest règim repressor dissolia les manifestacions amb els trets dels franctiradors, i després amb els tancs. La població civil s'enfrontava amb un exèrcit modern que atacava amb artilleria des d'helicòpters i avions de reacció, amb míssils Scud i fins i tot amb armes químiques.

Les revoltes van derivar en una guerra de diversos bàndols però una sola víctima: la població civil, obligada a combatre o a sobreviure. Finalment, l'expansió de l'Estat Islàmic a Síria i a l'Iraq ha tornat a transformar aquest conflicte.

Ricard Garcia Vilanova treballa alhora amb una càmera fotogràfica i una de vídeo. Per a totes dues eines fa servir un objectiu gran angular, perquè, com deia Robert Capa, «si les teves fotografies no són prou bones és que no t'has acostat prou». Pràcticament no hi ha aire entre l'ull del periodista i la mirada davant de l'objectiu. Aquí no hi ha la pretesa objectivitat del reporter perquè aquesta objectivitat l'ha de posar, si així ho decideix, l'espectador. Un espectador no gaire diferent dels personatges retratats per Garcia Vilanova, atrapats en un conflicte que s'acarnissa amb els éssers més indefensos.

Durant la guerra civil líbia, Ricard Garcia Vilanova va fer, juntament amb Alberto Arce, el seu primer documental, *Misrata, vencer o morir* (2011), guanyador del premi Rory Peck. A partir d'aleshores combina el vídeo i la fotografia mitjançant un enginy adaptat que li permet subjectar les dues càmeres alhora. És així com, en aquesta exposició, podrem contemplar les fotografies i, al mateix temps, veure interactuar els seus protagonistes a la pantalla més propera.

A través de 42 de fotografies i de 10 vídeos, assistirem a l'evolució d'un conflicte en què la població civil es veu forçada a prendre partit, a combatre o a fugir (quan això és possible). La seva vida diària consisteix a no morir: no morir a la cua del pa, mentre creuen el carrer o dormen a casa, en un enterrament, anant cap a l'hospital, abandonant la llar per anar a un camp de refugiats, etc.

Els infants protagonitzen bona part d'aquesta exposició. La majoria dels nens sirians pateixen trastorns per estrès posttraumàtic. A través dels seus dibuixos podem endevinar l'evolució dels esdeveniments: la revolta, els bombardejos, les pràctiques de l'Estat Islàmic... A Síria no s'ha respectat en cap moment la població civil. Hi ha hagut més de 215.000 morts i set milions de desplaçats.

Ricard Garcia Vilanova va veure la seva primera víctima infantil com a objectiu de guerra el juny del 2012: un nen abatut per un franctirador d'Al-Assad. També va ser testimoni de l'atac aeri simultani sobre civils fent cua davant de diversos forns d'Alep, l'agost del 2012. Hi van morir 50 persones i 197 van ser ferides. Una gran part d'aquests ferits eren nens.

A més ha estat testimoni de duríssims combats a Dayr al-Zawr, a la ribera de l'Eufrates, amb els voluntaris de l'Exèrcit Lliure Sirià avançant per l'interior de les cases i disparant a través de forats fets a les parets, i amb les guerrilles kurdes quan es va trencar el setge de Kobane, reducte amenaçat per l'Estat Islàmic. El paisatge de tots aquests combats, sia a Alep, sia a la província d'Idlib, sia a Kobane, és idèntic: un munt de runa, la desolació més completa, paratges inhabitables, la incapacitat de destriar entre vencedors i vençuts.

En un article publicat a La Vanguardia el 25 d'agost del 2012, Ricard Garcia Vilanova posava paraules a allò que difícilment es pot expressar: «Alep ha canviat molt des de fa un mes. Abans era una ciutat amb vida, ara només és una ombra del que va ser. La majoria de la gent ha marxat, i la que hi queda camina de pressa pels carrers, mirant cap al cel constantment per tenir temps suficient, si arriben els helicòpters, d'entrar en un portal, al menys una oportunitat de sobreviure. Els bombardejos se succeeixen cada dia, a qualsevol hora, però encara hi ha gent que es resisteix a marxar. [...] La ciutat està condemnada, tant si els rebels la perden com si la guanyen, mentre el cel continuï pertanyent a Baixar al-Assad i les bombes continuïn caient».
Malauradament, a Síria les bombes no han deixat de caure.

Ricard Mas
Comissari de l'exposició

Binnix (província d'Iblib), març del 2012

Manifestació a Binnix. Només hi van assistir unes 1.000 persones; la del dia abans, amb 6.000 participants, havia estat atacada. La població civil, atemorida, va abandonar la ciutat.

Llistat de vídeos de l'exposició:

Air Strike Aleppo. 05'07''
Alep, agost del 2012
Entrada a l'assetjada Alep per l'únic accés possible. Dar al-Shiffa, l'únic hospital que acull ferits rebels, és bombardejat de forma deliberada; posteriorment serà destruït. A un ferit de morter li és amputada una cama.

Alepo Hospital. 04'19''
Alep, juliol del 2012
Imatges habituals a l'hospital Dar al-Shiffa: sang i ferits pel terra perquè no hi ha espai, crits de dolor, persones normals exercint de metges. I a la porta, *pickup* en substitució de les ambulàncies destruïdes.

Child Hospital. 02'48''
Alep, setembre del 2012
Vídeo editat, emès per la CNN, que mostra la situació dels infants a l'hospital Dar al-Shiffa. També entrevista un metge que, arriscant la vida, treballa els matins a la zona d'al-Àssad i les tardes a la zona rebel.

Airstrikes. 02'57''
Alep, setembre del 2012
Vídeo editat i emès per la CNN. Alep, sota constants bombardejos. En un d'aquests atacs, moren set nens i en sobreviu un.

Figthing Old City. 11'36''
Alep, juliol del 2012
Vídeo no editat. Combats pel control de la ciutat vella d'Alep.

Old City. 05'37''
Alep, novembre del 2012
Després de cinc mesos de combats a Alep, la situació gairebé no ha canviat. La guerra urbana es desenvolupa creuant línies enemigues, a través de les parets de llars abandonades, amb bombes de fabricació casolana...

Operation Bomb. 09'29''
Alep, novembre del 2012
Incursió rebel rere les línies enemigues per a col·locar bombes casolanes i destruir edificis on hi ha apostades tropes d'al-Àssad.

Snipers. 10'03''
Alep, octubre del 2012
Un tanc ha bombardejat posicions d'una *katiba* –unitat de combat- rebel. Els soldats del FSA surten per a contrarestar-lo. A l'endemà, una incursió de franctiradors rere les línies enemigues.

Èpica Nokia. 2’58’’
Castal Harami, novembre del 2012
Ali, rebel sirià del grup al-Islam Sokor, mostra imatges de guerra gravades amb el seu mòbil Nokia. Vídeo realitzat amb motiu de l’exposició “L’arxiu del corresponsal de guerra”.

Sota el setge. 28’58’’
Al Qusair, juliol del 2012
Reportatge, emès el 28 d’octubre del 2012 al programa “30 minuts” de TV3, descriu les dures condicions de vida a la ciutat d’Al Qusair: els patiments de la població civil, el treball dels metges i la formació de l’incipient exèrcit rebel.

RICARD GARCIA VILANOVA
http://www.ricardogarciavilanova.com

Ricard Garcia Vilanova (Barcelona, 1971), va estudiar fotografia a la Universitat Politècnica de Catalunya. També va estudiar imatge i so a l'Escola de Mitjans Audiovisuals de Barcelona (EMAV).

La seva primera càmera va ser una Kodak Retina, regal del seu avi quan tenia 14 anys.

S'inicia com a free-lance a l'Àfrica, treballant per a ONGs. A l'Afganistan coneix James Wellford, editor de la prestigiosa revista nord americana *Newsweek*. Welford li obre les portes d'altres mitjans internacionals, com el *Wall Street Journal*, a la portada del qual va arribar a publicar els seus treballs.

El 2011, durant el conflicte libi, comença a treballar alhora amb vídeo i fotografia. A la ciutat assetjada de Misrata, juntament amb Alberto Arce, realitza el documental "Misrata, vencer o morir", que obtindrà el premi Rory Peck del 2012.

L'octubre del 2011 arriba a Síria. Seguirà el conflicte d'aquell país des de les primeres protestes populars fins al març del 2014. El 2015 ha assistit a la internacionalització de la guerra síria, des dels territoris kurds a Síria i l'Iraq.

Ha publicat a Life, Newsweek, The New Yorker, Time, The New York Times, The Washington Post, The Wall Street Journal, Los Angeles Times, The Atlantic, The Boston Globe, The Daily Beast, Usa Today, The Palm Beach Post, The San Francisco Chronicle, The Star, The Huffigton Post, Foreign Policy, The Daily Examiner, The Chicago Tribune, The Financial Post, Le Monde, Liberation, Le Figaro, Paris Match,

Express, Le Point, The Guardian, The Daily Telegraph, The Times, Die Welt, Der Spiegel, El Pais, El Mundo, La Vanguardia, Tiempo, Columbia Journalism Review, Days Japan, PDN, NPPA News Photographer, Russian Reporter.

També ha col·laborat amb organitzacions com ICRC, ONU, MSF, Human Rights Watch, Medicins du Monde...

Ha treballat com a videoperiodista freelance per la CNN, BBC, ITN, Channel 4, ICRC, MSF, VICE, PBS, APTN, Reuters TV, Euronews, Cuatro, TV3 i les seves fotografies també s'han pogut veure a la CNN, Al Jazeera, BBC, ABC, CBS, MSNBC i France24.

El seu treball ha estat exposat a New York, Washington, Paris, Londres, Madrid, Barcelona, Taiwan, Taipei, i ha estat guardonat nombroses vegades.

Premis i mencions:

Fotografia:
El 2010 Wall Street Journal el va presentar com a candidat al Pulitzer Prize; el 2013 va guanyar la Px3 Gold Medal, l'IPA War / Conflict, el Pictures of the Year (POY) i el Bayeux-Calvados Award for War Correspondents Category photo; el 2014 el premi International Journalist Miguel Gil; el José Couso Journalism Award; l'International Press Club Award; el Manuel Vázquez Montalbán Journalism Award i el 2015 el Mika Yamamoto International Journalist Award.

Vídeo:
El 2012 va guanyar el Rory Peck Awards Features; el 2013, finalista als Media Awards FPA; The Royal Television Society News Coverage International by The Syrian Uprising amb l'equip de la CNN, el 72nd Annual George Foster Peabody Award l'equip de la CNN per la cobertura del conflicte siri, amb l'equip de la CNN; The Radio Television Digital News Association (RTDNA), i va ser nominat als EMMY per la seva cobertura de la guerra síria amb l'equip CNN.

RICARD MAS, COMISSARI DE L'EXPOSICIÓ

Ricard Mas Peinado (Sabadell, 1966) Llicenciat en Filosofia i Lletres, especialitzat en Història de l'Art, a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Entre el 1990 i el 1996 va treballar com a ajudant d'investigació de Rafael Santos Torroella, i és considerat un dels seus deixebles.

És historiador de l'art i crític. Especialitzat en la vida i l'obra de Salvador Dalí, avantguardes històriques i història del videojoc. Ha comissariat, entre d'altres exposicions, *L'art de falsificar*, *Èczema. Del textualisme a la postmodernitat*, *Dalí. Una vida de llibre*, *Tres mestres del videojoc*, *El Cadaqués de Picasso*, *L'arxiu del corresponsal de guerra. Col·lecció Plàcid Garcia-Planas*, *Guillermo Cervera. Bye bye Kabul* i *Catalunya Creativa*. Publica periòdicament als setmanaris *El Temps* i *Time Out Barcelona*.

Ha publicat, entre d'altres llibres, *Qui no anuncia no ven! Els artistes catalans i la publicitat 1888-1929* (Barcelona: Parsifal, 2002); *Èczema, del textualisme a la postmodernitat: 1978/1984*, (Sabadell: MAS, Museu d'Art de Sabadell, 2002); *Univers Dalí: 30 recorreguts per la vida i l'obra de Salvador Dalí* (Barcelona: Lunwerg, 2003); i *La Pintura española: nuevas tendencias* (Barcelona: Arte Carroggio, 2007). Actualment escriu el llibre *Dalí i Barcelona*, que editarà l'Ajuntament de Barcelona el proper hivern.

FOTOGRAFIES I FRAGMENTS DE VÍDEO DISPONIBLES PER A PREMSA A: premsaicub.bcn.cat i a l'enllaç https://eicub.net/?grup=Virreinacentredelaimatge

Vídeos:

Figthing Old City. 11'36''
Alep, juliol del 2012
Vídeo no editat. Combats pel control de la ciutat vella d'Alep.

Èpica Nokia. 2'58''
Castal Harami, novembre del 2012
Ali, rebel sirià del grup al-Islam Sokor, mostra imatges de guerra gravades amb el seu mòbil Nokia. Vídeo realitzat amb motiu de l'exposició "L'arxiu del corresponsal de guerra".

Kobane, febrer del 2015

Trasllat del cos de Ramue Dika. Vivia als afores de kobane, en un poblet. Durant els combats va quedar aïllat i va morir d'inanició.

Alep, agost del 2012

Alep va patir un dels pitjors atacs contra civils de la guerra siriana. L'agost del 2013, l'exèrcit d'Al-Assad hi va bombardejar tres forns i diverses cases alhora. Van morir 50 persones i 197 van ser ferides. Gran part d'aquests ferits i morts eren nens. En la imatge, dos germans són curats de ferides de metralla a l'hospital del barri d'Al-Xaar.

Alep, març del 2013

Dibuix fet per Aman, una nena, on representa el que significa viure en guerra. La majoria dels infants sirians pateixen transtorns per estrès posttraumàtic i fan dibuixos similars, amb nombroses escenes de mort i de destrucció.

Alep, juliol del 2012

Un pare plora el seu fill, mort a causa dels trets d'un helicòpter en intentar salvar de l'atac un nen que també va morir.

Alep, maig del 2013

La ciutat vella d'Alep estava completament destruïda pels enfrontaments anteriors. El combat tenia lloc casa per casa, a través d'uns túnels fets a les parets. La guerra era asimètrica: les tropes d'Al-Assad tenien molta artilleria, mentre que els rebels col·locaven trampes a l'interior de les cases i prenien posicions com a franctiradors.

Dayr al-Zawr, setembre del 2013

En aquell moment a la ciutat de Dayr-al-Zawr hi havia tres forces que s'enfrontaven amb Baixar al-Assad: el front Al- Nusra, l'Estat Islàmic i l'Exèrcit Lliure Sirià (ELS). Els soldats que apareixen en aquesta imatge pertanyien a l'ELS. Avançaven fent forats a les parets, a través dels quals disparaven.

Alep, agost del 2012

Soldats de l'ELS lluiten contra les tropes d'Al-Assad a la ciutat vella d'Alep. Un combatent mira cap al cel just abans d'obrir foc contra un helicòpter enemic

Binnix (província d'Iblib), març del 2012
Manifestació a Binnix. Només hi van assistir unes 1.000 persones; la del dia abans, amb 6.000 participants, havia estat atacada. La població civil, atemorida, va abandonar la ciutat.

[LA VIRЯEINA]

CENTRE
DE LA
IMATGE

Institut de Cultura de Barcelona
Departament de premsa
0034 93 316 10 69
premsaicub@bcn.cat
http://premsaicub.bcn.cat/
www.barcelona.cat/lavirreina

Imatges per a premsa disponibles a l'enllaç
https://eicub.net/?grup=Virreinacentredelaimatge